

DANI TAY BA KANLI INA

Yürütmenin Durdurulması Taleplidir

DAVACI : OSMAN YE BAROSU BA KANLI I
VEK L : AV.HÜSEY N AH N
ADRES :RAH ME HATUN MAH.PROF.DR.H LM KARABORAN
CAD.POYRAZ HANIA BLOK K:4 NO:14
MERKEZ/OSMAN YE
DAVALI :ADALET BAKANLI I
ADRES :M LL MÜDAFAA CADDES NO:22
06659 KIZILAY / ANKARA
DAVA : ptal
DAVA KONUSU : 08.01.2026 tarihli ve 33131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ceza Muhakemesi Kanunu Gere ince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere li kin 2026 Yılı Tarifesi”nin; öncelikle yürütmesinin durdurulması, yargılama sonunda ise iptali istemidir.

YAYIM TAR H : 08.01.2026

AÇIKLAMALAR VE PTAL NEDENLER :

DAR LEM N USUL SAKATLI I: Katılımcılık lkesi Ve TBB Görü ünün eklile tirilmesi

5320 sayılı Kanun ve Yönetmelik uyarınca "görü alma" yükümlülü ünün esasa etkili ekil aykırılı ı bakımından analizi idari i lemlerin tesis sürecinde uyulması gereken usul kuralları, i lemin sıhhatini belirleyen en temel unsurlardan biridir.

Dava konusu 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun yürürlük ve uygulama ekli hakkında kanun'un 13. maddesi ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan "Ceza Muhakemesi Kanunu gere ince müdafî ve vekillerin görevlendirilmeleri ile yapılacak ödemelerin usul ve esaslarına ili kin yönetmelik" in 9. Maddesi uyarınca tesis edilmi tir. Anılan mevzuat hükümleri, tarifenin belirlenmesi sürecinde Türkiye Barolar Birli i'nin (TBB) görü ünün alınmasını emretmektedir. dare hukukunda "**görü alma**" (istik afi i lem) usulü, sadece bir yazı ma prosedürü de il; kararın olgunla masını sa layan, teknik verilerin toplandı ı ve i lemin "**sebep**" ile "**amaç**" unsurları arasındaki köprüyü kuran esasa etkili bir ekil artıdır.

Dava konusu tarife hazırlanırken, Türkiye Barolar Birli i'nin sundu u bilimsel veriler, ekonomik rasyonaliteye dayanan teklifler ve sahanın gerçeklerini yansıtan görü leri idare tarafından eklen talep edilmi ancak içeri i itibarıyla tamamen göz ardı edilmi tir. Bir görü ün alınmı sayılması için o görü ün idarenin karar alma mekanizmasında tartı lması, reddediliyorsa dahi gerekçelendirilmesi gerekir. Oysa somut olayda, savunma makamının çatı örgütü olan TBB'nin görü ü, idari i lemin usul dairesinde tamamlanmı görünmesi için bir "**dosya tekemmül**

unsuru" olarak kullanılmı , i lemin içeri ine nüfuz etmesine izin verilmemi tir. Bu durum, idari yargı içtihadında *"esasa etkili ekil hatası"* olarak tanımlanmaktadır. Zira görü alma usulünün amacı, idarenin tek taraflı iradesini, konunun uzmanı veya ilgisi olan birimlerin katkısıyla dengelemektir.

Danı tay 8. Dairesi'nin 20.10.2022 tarihli, E. 2021/999, K. 2022/5813 sayılı kararında vurgulandı ı üzere;

"1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164 ve 168. maddelerine atıfla tarifenin hazırlanma usulünü" denetleyen yüksek mahkeme, tarifelerin hazırlanma sürecinde teknik eksikliklerin giderilmesini ve avukat eme inin gözetilmesini bir zorunluluk olarak görmektedir. Söz konusu kararda, tarifenin hazırlanmasında *"avukatın eme i ve mesaisinin dikkate alınması"* gerekti i belirtilerek, usuli süreçlerin bu amaca hizmet etmesi gerekti i vurgulanmı tır.

Somut olayda, TBB'nin görü ünün ekli bir prosedüre indirgenmesi, Danı tay'ın aradı ı *"eme in ve mesainin dikkate alınması"* kriterini daha en ba tan imkansız kılmı tır. dare, kanunun emredici hükmünü (görü alma) lafzi olarak yerine getirmi gibi görünse de, i lemin ruhuna ve katılımcılık amacına aykırı davranarak usul yönünden sakat bir i lem tesis etmi tir.

Demokratik Hukuk Devleti ve yi Yöneti im İlkeleri I ı nda Katılımcı dare Anlayı ının hlali Anayasa'nın 2. maddesinde tanımlanan hukuk devleti ilkesi, idarenin tüm eylem ve i lemlerinde hukuka ba lı olmasını ve bu i lemlerin demokratik me ruiyet zemininde yükselmesini gerektirir. Modern idare hukukunda *"yi Yöneti im"* (Good Governance) ilkeleri, idarenin kararlarından etkilenecek olan payda ların sürece etkin katılımını art ko ar. 2026 CMK Tarifesi, do rudan avukatların mülkiyet hakkını ve eme inin kar ılı ımı ilgilendiren bir düzenleyici i lemdir. Bu tür i lemlerin mutfakta kapalı kapılar ardında, sadece bürokratik bir yakla ımla hazırlanması, katılımcı demokrasi anlayı ıyla ba da maz.

Anayasa Mahkemesi'nin 27.12.2012 tarih ve 2012/102 E., 2012/207 K. sayılı kararında açıkça belirtildi i üzere; modern demokratik devlet anlayı ı, idarenin düzenleyici i lemlerinde de katılımcılı ı zorunlu kılmaktadır. Bu ilke, idarenin effaflık ve hesap verebilirlik yükümlülü ünün bir yansımasıdır. Katılımcılık ilkesi, idarenin hata yapma payını azaltan ve tesis edilen i lemin toplum vicdanında kabul görmesini sa layan bir sigortadır. Ancak davalı idare, 2026 CMK Tarifesi'ni belirlerken baroların ve TBB'nin sundu u ekonomik verileri (enflasyon oranları, büro giderlerindeki artı lar, asgari ücret artı ları) dikkate almayarak bu demokratik sigortayı devre dı ı bırakmı tır.

dari i lemin usul a masındaki bu eksiklik, i lemin içeri inin de sakatlanmasına yol açmı tır. Danı tay 13. Dairesi'nin 17.03.2025 tarihli, E. 2025/210, K. 2025/1230 sayılı kararında belirtilen, *"tali nitelikteki geçi hakkı ücretlerine yönelik olarak yapılacak belirlemelerin ölçülü olması ve i letmeciler açısından orantısız maliyetlere sebep olmaması gerekmektedir"* ilkesi, kıyasen CMK tarifeleri için de geçerlidir. Kararda, idari tarifelerin belirlenmesinde *"ekonomik gerçeklerle uyumlu olması gerekti i"* ve *"di er kamu kurum ve kurulu larının düzenlemeleri ile kar ıla turma yapılmak suretiyle"* bir de erlendirme yapılması gerekti i hükme ba lanmı tır. E er davalı idare, TBB'nin görü ünü gerçek anlamda dikkate alsaydı, CMK tarifesi ile

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi (AAÜT) arasındaki fahi farkı görecektir ve "kar ıla tırmalı analiz" yükümlülü ünü yerine getirmeye olacaktı. Bu analiz yapılmadan, payda ların itirazları de erlendirilmeden tesis edilen i lem, iyi yönetimi ilkelerinin ve dolayısıyla hukuk devleti ilkesinin açık bir ihlalidir.

Savunma Makamının Temsilcisi Olan Baroların Süreç Dışı Bırakılmasının İlemin Sıhhatine Etkisi Barolar, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesi uyarınca; "hukukun üstünlü ünü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara i lerlik kazandırmak" amacıyla kurulan, kamu kurumu niteli inde meslek kurulu larıdır. CMK sistemi ise vatandaşın adaletine eri iminin ve adil yargılanma hakkının en somut güvencesidir. Bu sistemin yürütücü gücü olan avukatların temsilcisi baroların, sistemin ekonomik sürdürülebilirli i konusundaki görüşlerinin " eklile tirilmesi", savunma makamının kurumsal kimli ine yapılmı bir müdahaledir.

darenin düzenleyici i lem yapma yetkisi, hiçbir zaman sınırsız bir takdir yetkisi anlamına gelmez. Takdir yetkisi, ancak kamu yararı ve hizmetin gerekleri do rultusunda, bilimsel ve teknik verilere dayalı olarak kullanıldı nda hukuken himaye görür.

Danı tay 8. Dairesi'nin 10.03.2022 tarihli, E. 2021/7206, K. 2022/1588 sayılı kararında, kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu larının yetkileri ve idarenin bu kurulu larla ili kisi ba lamında önemli bir saptama yapılmı tır. Kararda, "tarafklar arasında serbestçe belirlenmesi gereken sözleşme bedel unsuruna... Müdahale edilemeyece i" vurgulanarak, idarenin ücret belirleme yetkisinin anayasal koruma altındaki haklarla (sözle me özgürlü ü, mülkiyet hakkı) sınırlı oldu u belirtilmi tir. CMK hizmetinde ücret serbestçe belirlenemedi ine göre, devletin bu ücreti belirlerken meslek örgütünün görüşü ünü "esastan" dikkate alması, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin me ruiyet artıdır.

Baroların süreç dışı bırakılması, sadece bir usul hatası de il, aynı zamanda i lemin "amaç" unsuru bakımından da bir sakatlıktır. CMK sisteminin amacı, savunma hakkının etkin bir eklede kullanılmasını sa lamaktır. Ancak baroların "bu ücretlerle bu hizmet sürdürülemez, avukatlar ofis giderlerini dahi kar ılayamaz durumdadır" ekleindeki feryatlarını içeren görüşlerini sümen altı eden idare, hizmetin kalitesini ve sürdürülebilirli ini tehlikeye atmı tır.

Danı tay 13. Dairesi'nin 26.09.2022 tarihli, E. 2022/2761, K. 2022/3328 sayılı kararında vurgulanan, "ücretlerin ölçülü olup olmadı ı hususunda bir de erlendirme yapılmaksızın eksik incelemeye dayalı olarak verilen" kararların hukuka aykırı oldu u tespiti, tam da bu noktada kar ılıktır. Davalı idare, baroların somut verilerle desteklenen itirazlarını incelemeksizin, enflasyon ve ekonomik büyüme rakamlarının çok altında kalan artış oranlarını dayatarak "eksik inceleme" yapılmı ve savunma makamını sürecin dışına itmeye çalıştı.

Sonuç olarak, 2026 CMK Tarifesi'nin hazırlık süreci; payda ların katılımına kapalı, TBB'nin yasal görüş verme yetkisini i levsiz kılan ve "ben yaptım oldu" mantı ıyla hareket eden bir idari anlayı ın ürünüdür. Kanunda öngörülen "görüş alma" usulünün, kararı etkileyecek güçten yoksun bırakılması, i lemi usul yönünden "yokluk" derecesinde sakatlamaktadır. İdari i lemin bu ilk ve en önemli a masındaki usuli sakatlık, i lemin mülkiyet hakkı, angarya yasa ı ve

ölçülülük ilkeleri bakımından da incelenmesini zorunlu kılan temel bir hukuka aykırılık tekil etmektedir.

AVUKATLIK KANUNU GEREKÇİSİNDE KANUNLAR HAKKINDA İHTİVA KURALLARI VE İHTİVA KURALLARI

Temel hak ve hürriyetler, kiminin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder. Anayasa madde 13- (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.) Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu madde 164 hükmünde; *"Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılamaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir."*

Anayasa'nın anılan maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemler de eşit hukuksal eşitlik öngörümü tür. Eşitlik ilkesinin amacı; aynı durumda bulunan kişilerin kanunlar karşısında eşitlenmelerine bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitlik ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için de değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez. **(AYM Esas Sayısı: 2017/154 Karar Sayısı: 2019/18 Karar Günü: 10.4.2019 1136 SAYILI AVUKATLIK KANUNU'NUN 164. MADDESİ HAKKINDA KARAR Resmi Gazete Tarihi: 16 Mayıs 2019 Resmi Gazete Sayısı: 30776)**

Herkese, insan onuruna yaraşan asgari bir yaşam düzeyi sağlamak amacıyla sosyal haklardır. Sosyal hak kapsamında olan çalışma hakkı yanında adil ücret hakkı, sosyal güvenlik hakkı konut hakkı, sağlık hakkı, eğitim hakkı sayılabilir **(Gözler, Kemal, Türk Anayasa Hukuku, bursa 2000,s.160)**

4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 324. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan *"Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soru turma ve kovu turma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla Devlet Hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir"* hükmü gereğince vekâlet ücreti yargılama giderlerinden sayılmaktadır. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yargılama giderlerinin kapsamının belirtildiği 323. maddesinin (1) numaralı fıkrasının () bendinde de vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücretinin yargılama gideri niteliğinde olduğu hükme bağlanmaktadır.

AYM karar gerekçesinde; 6100 sayılı Kanun'un 330. maddesinde yer alan *"Vekil ile takip edilen davalarda mahkemece, kanuna göre takdir olunacak vekâlet ücreti, taraf lehine hükmedilir"*

hükmü gere ince vekâlet ücreti davada haklı çıkan taraf lehine hükmedilmektedir. Anılan maddenin gerekçesi "*Maddede, davayı kazanan taraf kendisini vekille temsil ettirmiş ise onun lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca hesaplanan vekâlet ücretine karar verilmesi hususu düzenlenmiştir. 1136 sayılı Avukatlık Kanununun Avukatlık ücreti' kenar başlıklı 164 üncü maddesinin son fıkrasında 'Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir.'* hükmü, kararın taraflar için olu turulacağı, onların leh ve aleyhlerine sonuç yaratacağı prensibinin uygulanmasına engel değildir. Avukatlık Kanunundaki bu hüküm, avukat ile müvekkili arasındaki hukuki ilişki kide geçerlilik gösterir. Bu düzenlemede geçen ücret ise avukat ile müvekkil arasında yapılan sözleşme kaynaklanan avukatlık ücreti olmayıp, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca hükmedilen vekâlet ücretidir. Dolayısıyla bu ücretin, davayı kazanan taraf lehine yargılama gideri kapsamında hükmedilmesi gerekir" şeklindedir. Bu başlamda maddede yer alan düzenlemenin, maddenin gerekçesinde de ifade edildiği üzere 1136 sayılı Kanun'un 164. maddesinde yer alan itiraz konusu kurala çelişik arz etmediği ve kuralın avukat ile müvekkili arasındaki hukuki ilişki kide geçerlilik gösterdiği de üphe bulunmamaktadır. Zira yargılama giderlerinden olan vekâlet ücretinin avukatın taraf olmadığı, sadece taraflardan birini hukuki yardım amacıyla temsil ettiği davada, avukat yararına değil, bizzat taraf yararına hükmedilebilmesi usul hukuku kurallarından kaynaklanan bir zorunluluğa dayanmaktadır. Bununla birlikte 1136 sayılı Kanun'un 164. maddesinde yer alan itiraz konusu kural, avukat ile müvekkili arasındaki hukuki ilişki kide geçerlilik gösterecek, mahkeme tarafından davada taraf yararına hükmedilen kanuni vekâlet ücreti avukata ait olacak ve avukat bu ücreti müvekkilinden talep edebilecektir.

Bu madde yukarıda anılan Anayasa maddelerine aykırı bir maddedir. Öyle ki:

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 163. maddesine göre avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Bu sözleşme avukat ile müvekkili arasında yapılan bir sözleşme olup, bu sözleşmeyle avukat müvekkiline ait belirlenen ücreti bir ücret karşılığında yapmaktadır. Avukat yapacağı işin niteliğine ve sarf edilecek emeğe göre serbestçe ücretini talep edecek, müvekkili de bu talebi kabul ettiğinde akit tamamlanıp ücret sözleşmesi tamamlanmış olacaktır. Bu sözleşmeye göre avukat müvekkilinden ücreti talep hakkına sahiptir. Bunun hukuka aykırı hiçbir yanı yoktur. Avukat gördüğü işi karşılığında müvekkilinden aldığı ücreti bu sözleşme gereği hak sahibidir. Ancak sözü edilen 164 /son fıkrasında ise bu sözleşmeyle belirlenen ücretin dışında dava sonunda kararlar tarifeye dayanılarak karı tarafa yükletilecek vekalet ücretinin de avukata ait olması yukarıda belirtilen Anayasa'nın 2. maddesindeki devletin adalet anlayışı içinde olma, 5. maddede belirtilen adalet ilkeleri ve 36. maddede belirtilen hak arama özgürlüğüne aykırıdır. Avukat sözleşme gereği ücretini aldıktan sonra dava sonunda karı taraftan davayı kazanan müvekkil için takdir edilen ücreti de almakla hak etmediği; diğeri bir deyimle yaptığı sözleşme gereği müvekkilinden alacağı ücretten ayrı ek bir ücret almaktadır.

Avukatların hukuksal bilgi ve tecrübelerinden yararlanma hak arama ve savunmada başvurulacak merci yol ve vasıtaların başında gelir. Vekalet ücreti, savunma hakkının en önemli parçası olan hukuki danışmanlık görevinin, konunun uzmanı hukukçular tarafından yapılmasının doğal bir sonucudur. Avukatların mesleklerini serbestçe ve herhangi bir kaygı olmadan yapabilmeleri için yaptıkları hizmetin karşılığında olan makul bir ücret almaları gerekir.

Bu durumda 1136 sayılı Kanun m 164 hükmü dikkate alındı ında CMK ücretlerinin AAÜT altında düzenlenmesi açıkça kanun hükmüyle çeli ki olu turur ki bu konuda CMK ücretlerini ayırık tutan hüküm bulunmamaktadır.

CMK ücret tarifesinin düzenlenmesinde devletin ve kamunun pozitif statü hakları yönünden sorumlulu u bulundu unu dü ünmekteyiz.

MÜLK YET HAKKI VE ANGARYA YASA I EKSEN NDE EME N DE ERS ZLE T R LMES

dari i lemlerin hukukilik denetiminde, i lemin sadece usul ve yetki unsurları bakımından de il, aynı zamanda temel hak ve özgürlükleri zedeleyip zedeledi i yönünden de incelenmesi hukuk devleti ilkesinin bir gere idir. Dava konusu 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi, mülkiyet hakkı ile angarya yasa ı arasındaki dengeyi avukat aleyhine tamamen bozmu durumdadır. Avukatlık mesle i, do ası gere i bir kamu hizmeti olmakla birlikte, bu hizmetin ifası avukatın mülkiyet hakkı kapsamında korunan eme ine dayanmaktadır. darenin, savunma hakkının etkinli ini sa lama amacı güderken, bu yükü yalnızca avukatların omuzlarına yüklemesi ve eme in kar ılı nı sembolik rakamlara indirgemesi, mülkiyet hakkının özüne dokunan bir müdahaledir.

AYM zzet Karada ve Yasemin Balcı Kararları I ı ında 'Eme in Kar ılı ı' ve Mülkiyet Hakkının Korunması Anayasa Mahkemesi'nin yerle ik içtihatlarında mülkiyet hakkı, sadece ta ınır veya ta ınmaz mallar üzerindeki aynı hakları de il, aynı zamanda ekonomik de er ta ıyan her türlü alacak ve me ru beklentiyi de kapsamaktadır. Avukatın sundu u hukuki hizmetin kar ılı ında alaca ı ücret, Anayasa'nın 35. maddesi anlamında "mülk" te kil eder. Nitekim Anayasa Mahkemesi'nin 30/4/2024 tarihli ve 2020/36166 Ba vuru Numaralı kararında vurgulandı ı üzere; "Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı mevcut mal, mülk ve varlıkları koruyan bir güvencedir" ve devamla "bir ekonomik de er veya icrası mümkün bir alaca ı elde etmeye yönelik me ru bir beklenti Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir" hükmü tesis edilmi tir.

Bu hüküm, avukatın CMK kapsamında üstlendi i kamusal görevin kar ılı ında hak edece i ücretin, idare tarafından keyfi olarak belirlenemeyecek bir anayasal koruma kalkanı altında oldu unu tescil etmektedir. Somut uyu mazlıkta, davalı idare tarafından ihdas edilen 2026 CMK Tarifesi, avukatın "me ru beklentisini" kar ılamaktan fersah fersah uzaktır. Anayasa Mahkemesi'nin zzet Karada kararında (B. No: 2012/791, 7/11/2013) ifade edilen "ba vurucunun hak kazandı ı 25.311,00 TL tazminatın ancak 6.779,66 TL'lık kısmına kavu abilmi tir. Bu nedenle AYM'in tazminata ili kin bu kararının etkili bir sonuç do urmadı ı" tespiti, eme in ve hakkın ekonomik olarak erimesinin mülkiyet hakkını nasıl i levsiz kıldı nı göstermektedir. Kararda ayrıca "yapılan müdahalenin ölçülü oldu u söylenemez" denilerek, kamu yararı ile bireysel hak arasındaki dengenin bozuldu u durumlarda mülkiyet hakkının ihlal edilece i belirtilmi tir. 2026 Tarifesi ile belirlenen ve enflasyon kar ısında eriyen ücretler, avukatın mülkiyet hakkına yapılan bu "ölçüsüz müdahalenin" güncel bir örne idir.

Avukatın eme i, sadece duru maya girmekten ibaret de ildir; bu emek, yıllarca süren e itim, mesleki tecrübe ve dosyanın her a masında üstlenilen hukuki sorumlulu un toplamıdır. ***Yasemin Balcı ve benzeri AYM kararlarında da vurgulandı ı üzere, "eme in kar ılı ının***

ödenmemesi veya sembolik düzeyde bırakılması, ki inin maddi ve manevi varlığını geli tirme hakkıyla birlikte mülkiyet hakkını da zedeler".

Danı tay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2018/850, K. 2022/2408 sayılı kararında belirtildi i gibi, tarifeler belirlenirken "avukatların davanın görüümü sırasında harcadı ı çaba, gayret ve eme inin kar ılı ı" esas alınmalıdır. 2026 Tarifesi, avukatın çaba ve gayretini görmezden gelerek, mesleki faaliyeti ekonomik bir yıkıma dönü türmektedir. Bu durum, mülkiyet hakkının usuli güvencelerinin de ihlal edildi i, idarenin takdir yetkisini mülkiyeti koruma yükümlülü üne aykırı kullandı ı bir tablo ortaya çıkarmaktadır.

Anayasa'nın 18. Maddesi Ba lamında Zorunlu Müdafilik Hizmetinin Angaryaya Dönü me Riski Anayasa'nın 18. maddesi "*Hiç kimse zorla çalı tırlamaz. Angarya yasaktır.*" hükmünü amirdir. Hukukumuzda angarya, bir kimsenin eme inin kar ılı nı tam olarak almadan veya iradesi dı nda çalı tırılması olarak tanımlanır. CMK kapsamında yürütölen müdafilik hizmeti, her ne kadar yasal bir zorunluluk ve kamu hizmeti olsa da, bu hizmetin kar ılı nda öngörölen ücretin "*giderleri dahi kar ılamayacak*" bir seviyeye inmesi, hizmetin niteli ini "*zorunlu kamu görevinden*" çıkartıp "*angaryaya*" dönü türmektedir. Bir avukatın, soru turma evresinden hükmün kesinle mesine kadar geçen ve yıllara sari olan bir süreçte, sadece yol ve yemek masraflarını dahi kar ılamayan bir ücretle görev yapmaya zorlanması, anayasal angarya yasa ının açık bir ihlalidir.

Danı tay 8. Dairesi'nin 10.03.2022 tarihli, E. 2021/7206, K. 2022/1588 sayılı kararında vurgulanan prensipler bu noktada hayati önem ta ımaktadır. Kararda, "*anayasal koruma altındaki sözleşle me özgürlü ünün ancak kanunla sınırlanabilmesi mümkün oldu undan, taraflar arasında serbestçe belirlenmesi gereken sözleşle menin bedel unsuruna... müdahale edilemeyece i*" belirtilmi tir. CMK sisteminde avukatın ücreti serbestçe belirleme imkanı bulunmadı na göre, devletin bu ücreti belirlerken "*eme in kar ılı ı*" ilkesine (Anayasa m. 55) azami hassasiyet göstermesi gerekir.

Anayasa'nın 55. maddesi "*Ücret eme in kar ılı ıdır. Devlet, çalı anların yaptıkları i e uygun adaletli bir ücret elde etmeleri... için gerekli tedbirleri alır.*" derken, *davalı idare 2026 Tarifesi ile tam tersi bir istikamette hareket etmi , avukatlık eme ini "adaletli bir ücretin" çok altına mahkum etmi tir.*

Angarya yasa ı, sadece ücretin hiç ödenmemesi durumunda de il, ödenen ücretin yapılan i in niteli i, süresi ve sorumlulu u ile orantısız olması durumunda da gündeme gelir. Bir a ır ceza dosyasında yıllarca süren yargılama, onlarca duru ma, cezaevi görü meleri ve yüzlerce sayfalık dosya incelemesi kar ılı nda avukata reva görölen 2026 yılı rakamları, mesleki onurla ba da madı ı gibi, avukatı devlet eliyle "*kar ılıksız hizmet sunan bir i gücü*" konumuna indirgemektedir. Bu durum, idari i lemin amaç unsuru olan kamu yararı ile de çeli mektedir; zira eme inin kar ılı nı alamayan, ofis giderleri altında ezilen bir avukatın sunaca ı savunma hizmetinin etkinli inden söz etmek mümkün olmayacaktır.

A HM çtihatları Çerçevesinde Mülkiyet Hakkı ile Adil Yargılanma Hakkı Arasındaki Koparılamaz Ba Avrupa nsan Hakları Mahkemesi (A HM), mülkiyet hakkını koruyan Ek 1 No'lu Protokol ile adil yargılanma hakkını düzenleyen 6. madde arasında koparılamaz bir ba kurmaktadır. Savunma hakkının etkinli i, savunmayı yürüten avukatın ekonomik ba ımsızlı ı ve mesleki sürdürülebilirli i ile do rudan ili kilidir. A HM'e göre, devletler adli yardım ve zorunlu müdafilik sistemlerini kurarken, bu sistemde görev alan profesyonellere "*makul ve orantılı*" bir ücret ödemekle yükümlüdür. Ücretin makul olmaması, avukatın davaya ayıraca ı zaman ve enerjiyi kısıtlayaca ndan, bu durum nihayetinde sanı ın adil yargılanma hakkının

ihlaline yol açar.

Anayasa Mahkemesi de A HM içtihatlarına paralel olarak, 8/1/2020 tarihli ve 2015/13099 Ba vuru Numaralı kararında, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülülü ünü incelerken "ki iler in mülkiyet hakkının sınırlandırılması hâlinde elde edilmek istenen kamu yararı ile bireyin hakları arasında adil bir dengenin kurulması gerekmektedir" tespitinde bulunmu tur. 2026 CMK Tarifesi, bu "adil dengeyi" kamu yararı lehine de il, idarenin maliyetleri dü ürme gayesi lehine bozmu tur. Ancak mülkiyet hakkının korunması, idarenin bütçe disiplini mülhazalarından daha üstün bir de erdir. Kararda belirtildi i üzere, "ba vurucunun üstlendi i bu külfetin kar ılı nda ücret ödenemeyece ini öngörebilmesi... mümkün görülmemi tir." Avukatlar da, hukuk devletine güvenerek üstlendikleri bu zorunlu görevlerin kar ılı nda, en azından ekonomik varlıklarını sürdürebilecekleri bir ücret öngörmektedirler.

Danı tay 13. Dairesi'nin 10.11.2022 tarihli, E. 2017/1008, K. 2022/4144 sayılı kararında atıf yaptı ı üzere, "hak arama özgürlü ünün temel unsurlarından biri mahkemeye eri im hakkıdır" ve vekalet ücretinin/eme in kar ılı mın yanlı belirlenmesi "mahkemeye eri im hakkının özüne dokunulacak ekilde sınırlandı ı" bir sonuç do urur. 2026 Tarifesi ile avukatlara dayatılan dü ük ücretler, sadece avukatın mülkiyet hakkını de il, aynı zamanda vatanda ın nitelikli bir hukuki yardıma eri im hakkını da dolaylı yoldan engellemektedir. Zira ekonomik olarak ayakta kalamayan bir savunma makamı, adalet mekanizmasının en zayıf halkası haline getirilmek istenmektedir.

Avukatlık Mesle inin Sosyo-Ekonomik Sürdürülebilirli i ve Ofis Giderleri Kar ısında Erimi Ücretler 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi ile Türkiye Barolar Birli i tarafından yayımlanan 2026 Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi (AAÜT) arasındaki uçurum, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin vahametini ve e itlik ilkesinin nasıl ayaklar altına alındı ını somutla tırmaktadır. 2026 CMK Tarifesi'nde bir soru turma dosyası için öngörülen 4.027 TL veya bir asliye ceza davası için belirlenen 6.904 TL gibi rakamlar, aynı i in özel vekalet ili kisiyle yürütülmesi durumunda AAÜT uyarınca hak kazanılacak olan on binlerce liralık asgari tutarların yanında sembolik kalmaktadır.

Bu fahi fark, "aynı eme e farklı ücret" verilmesi sonucunu do urarak, zorunlu müdafilik yapan avukatları mesleki hiyerar inin en altına itmekte ve eme i de ersizle tirmektedir. Bu teknik kıyaslama, sadece bir rakam farkı de il, aynı zamanda bir "hak arama hürriyeti" krizidir.

Danı tay 13. Dairesi'nin 26.09.2022 tarihli, E. 2022/2761, K. 2022/3328 sayılı kararında vurgulanan "ücretin ölçülü olup olmadı ı hususunda bir de erlendirme yapılmaksızın eksik incelemeye dayalı olarak verilen" kararların hukuka aykırılı ı tespiti, bu dava için de geçerlidir. dare, 2026 yılı ekonomik verilerini, artan kira giderlerini, personel maa larını, vergi yükünü ve %20 oranındaki KDV gerçe ini göz ardı ederek bu tarifeyi hazırlamı tır. Brüt olarak belirlenen 4.027 TL'den KDV, stopaj ve di er vergisel kesintiler yapıldı nda, avukatın eline geçen net tutar, bir dosya için harcanan ula ım ve kırtasiye masraflarını dahi kar ılamaktan acizdir.

2577 sayılı YUK m. 27 ba lamında, bu durum "telafisi güç ve imkansız zararlar" do urmaktadır.

Avukatlık ofisleri, birer ticari i letme olmamakla birlikte, ekonomik birer birimdir. Kira, stopaj, Ba -Kur primi, baro kesene i, elektronik imza, UYAP giderleri ve personel giderleri gibi sabit maliyetler, tarifedeki bu "erimi " ücretlerle kar ılanamaz hale gelmi tir. Danı tay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2021/2152, K. 2022/2404 sayılı kararında belirtti i gibi, "objektif bir kriter olan enflasyon oranları dikkate alınırken... tarafların hak arama özgürlü üne yapılan

müdahalenin de ölçülü olması gerekmektedir." 2026 Tarifesi, enflasyonun ve hayatın ola an akı nın dayattı ı ekonomik gerçeklerle ba da mamakta, avukatları mesleklerini icra edemez noktaya getirmektedir.

Sonuç olarak, 2026 CMK Tarifesi; avukatın mülkiyet hakkı kapsamındaki eme ini sömüren, zorunlu müdafilik hizmetini angaryaya dönü türen ve savunma makamının sosyo-ekonomik sürdürülebilirli ini yok eden bir idari i lemdir. Trabzon Barosu, Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesinin kendisine yükledi i "*hukukun üstünlü ünü ve insan haklarını savunmak ve korumak*" görevi uyarınca, sadece meslekta larının ekonomik haklarını de il, aynı zamanda savunma hakkının onurunu ve hukuk devleti ilkesinin sarsılmaz temellerini korumak adına bu hukuka aykırı tarifeye kar ı i bu davayı ikame etmek zorunlulu unda kalmı tır.

EKONOM K GERÇEKLERLE ÇEL EN TAR FE YAPISI VE ÖLÇÜLÜLÜK LKES N N HLAL

Danı tay'ın Yerle ik çtihatları Uyarınca Tarifelerin Ekonomik Veriler ve Enflasyonla Uyum Zorunlulu u dari i lemlerin belirlili i ve öngörülebilirli i prensibi, düzenlenen tarifelerin hayatın ola an akı na ve güncel ekonomik verilere uygun olmasını zorunlu kılar. Dava konusu 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi incelendi inde, belirlenen rakamların Türkiye'nin içinde bulundu u makroekonomik gerçeklerden, yüksek enflasyon verilerinden ve avukatlık mesle inin icrası için gereken asgari maliyet kalemlerinden tamamen kopuk oldu u görülmektedir. Bir idari düzenleyici i lemin hukuka uygunluk denetiminde, i lemin tesis edildi i tarihteki ekonomik ko ulların dikkate alınması, Danı tay'ın yerle ik bir denetim kriteridir. Nitekim Danı tay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2021/2152, K. 2022/2404 sayılı kararında vurgulandı ı üzere; "*objektif bir kriter olan enflasyon oranları dikkate alınırken... tarafların hak arama özgürlü üne yapılan müdahalenin de ölçülü olması gerekmektedir."* Bu içtihat, idarenin tarife belirleme yetkisinin mutlak olmadı ını, aksine bu yetkinin enflasyon gibi somut ve nesnel verilerle sınırlandırıldı ını açıkça ortaya koymaktadır. 2026 yılı için öngörülen brüt 4.027 TL gibi rakamlar, avukatın ofis kirası, enerji giderleri, personel maa ları ve sosyal güvenlik primleri gibi temel i letme maliyetlerinin dahi altında kalmaktadır.

Danı tay, tarifelerin sadece bir rakamdan ibaret olmadı ını, aynı zamanda bir mesle in sürdürülebilirli ini temsil etti ini kararlarında sıkça i lemektedir. Danı tay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2018/850, K. 2022/2408 sayılı kararında belirtildi i gibi, tarifeler hazırlanırken "*avukatların davanın görümü sırasında harcadı ı çaba, gayret ve eme inin kar ılı ı*" esas alınmalıdır. 2026 Tarifesi ise avukatın harcadı ı mesaiyi, dosya hazırlık sürecini ve duru malarda geçen zamanı tamamen görmezden gelerek, eme in ekonomik de erini sıfırlama noktasına getirmi tir. Enflasyonun satın alma gücü üzerindeki tahrip edici etkisi göz önüne alındı ında, maktu ücretlerdeki artı nın enflasyon oranının çok altında kalması, idari i lemin "*sebep*" unsuru yönünden sakatlanmasına yol açmaktadır. Zira i lemin sebebi olan "*ekonomik gereklilik*", i lemin sonucu olan "*ücret seviyesi*" ile rasyonel bir ba kuramamaktadır.

darenin ekonomik gerçekleri göz ardı ederek tesis etti i bu i lem, aynı zamanda mülkiyet hakkının özüne dokunan bir nitelik ta ımaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin 30.04.2024 tarihli ve 2020/36166 ba vuru numaralı kararında ifade edildi i üzere; "*bir ekonomik de er veya icrası mümkün bir alaca ı elde etmeye yönelik me ru bir beklenti Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir*". Avukatın sundu u kamusal hizmetin kar ılı ında, eme inin de erini koruyacak bir ücret beklentisi, anayasal koruma altındaki "*me ru beklenti*" kapsamındadır. 2026 CMK Tarifesi, bu me ru beklentiye kar ılamak bir yana, avukatı her görevlendirmede ekonomik olarak zarara u ratan bir mekanizmaya dönü mü tür. **Danı tay 13.**

Dairesi'nin 17.03.2025 tarihli, E. 2025/210, K. 2025/1230 sayılı kararında da belirtildi i üzere, idari tarifeler belirlenirken *"tali nitelikteki geçi hakkı ücretlerine yönelik olarak yapılacak belirlenmelerin ölçülü olması ve i letmeciler açısından orantısız maliyetlere sebep olmaması gerekmektedir."* Bu ilke kıyasen CMK tarifesine uygulandı nda, idarenin belirledi i ücretlerin avukatlar üzerinde *"orantısız maliyet"* ve *"ekonomik yıkım"* yarattı ı, dolayısıyla ölçülülük sınırının a ıldı ı sabittir.

Teknik Kıyaslama: 2026 CMK Tarifesi ile 2026 AAÜT Arasındaki Fahi Farkın E itlik lkesine Aykırılı ı Hukuk devleti ilkesinin en somut görünümünden biri olan e itlik ilkesi, aynı nitelikteki i i yapan ki ilerin, objektif bir haklı neden olmaksızın farklı ücretlendirmeye tabi tutulmamasını gerektirir.

2026 yılı CMK Ücret Tarifesi ile aynı dönemde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi (AAÜT) arasındaki uçurum, bu ilkenin açık bir ihlalidir. Örne in, bir Asliye Ceza Mahkemesi dosyasında özel vekalet ili kisiyle görev yapan bir avukatın alaca ı asgari ücret ile aynı mahkemede CMK görevlendirmesiyle çalı an avukatın alaca ı 4.027 TL arasındaki yaklaşık 6-7 katlık fark, yapılan i in niteli yle ba da mamaktadır. Danı tay 13. Dairesi'nin 26.09.2022 tarihli, E. 2022/2761, K. 2022/3328 sayılı kararında vurgulanan, *"ücretin ölçülü olup olmadığı hususunda bir de erlendirme yapılmaksızın eksik incelemeye dayalı olarak verilen"* kararların hukuka aykırılı ı tespiti, bu teknik kıyaslamanın idarece hiç yapılmadı ını göstermektedir.

dare, CMK hizmetini "zorunlu bir kamu hizmeti" olarak niteleyip bu gerekçeyle ücretleri dü ük tutma e ilimindedir. Oysa kamu hizmeti sunuluyor olması, o hizmeti sunan profesyonelin mülkiyet hakkından ve eme inin kar ılı ndan feragat etmesi anlamına gelmez. Aksine, kamu hizmetinin kalitesi, o hizmeti sunanların ekonomik refahı ve motivasyonu ile do rudan ba lantılıdır. AAÜT ile CMK tarifesi arasındaki bu fahi fark, avukatlar arasında "sınıfsal bir ayrım" yaratmakta ve CMK görevlendirmelerini mesle e yeni ba layan veya ekonomik zorluk çeken avukatların omuzlarına yüklenen bir külfet haline getirmektedir. **Danı tay 13. Dairesi'nin 17.03.2025 tarihli kararında belirtti i gibi,** idari i lem tesis edilirken *"di er kamu kurum ve kurulu larının saha dolabı yer kullanım bedeli ücretlerine ili kin düzenlemeler ile kar ıla tırma yapılmak suretile"* bir belirleme yapılması gerekirken, 2026 CMK Tarifesi hazırlanırken AAÜT gibi en temel referans noktası görmezden gelinmi tir.

Bu durum, Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen e itlik ilkesinin yanı sıra, savunma hakkının bütünlü üne de zarar vermektedir. Aynı duru ma salonunda, aynı usul kurallarına tabi olarak, aynı hukuki sorumluluk altında savunma yapan iki avukattan birinin di erinin altında biri kadar ücret alması, *"eme in kar ılı ı"* ilkesini zedelemektedir. Danı tay 8. Dairesi'nin 10.03.2022 tarihli, E. 2020/2272, K. 2022/1560 sayılı kararında ifade edildi i üzere; *"Aynı sa lık kurulu larında nöbet hizmetine tabi olup nöbet ücretine hak kazanan ki ilerin kar ıla tırma yapmaya müsait olacak ekilde benzer durumda oldukları açıktır."* Bu mantık çerçevesinde, ceza yargılamasında savunma hizmeti sunan avukatların da *"kar ıla tırma yapmaya müsait ekilde benzer durumda"* oldukları ku kusuzdur. Aradaki fahi farkın hiçbir rasyonel, hukuki veya ekonomik gerekçesi bulunmamaktadır. Bu e itsizlik, sadece avukatın cüzdanını de il, aynı zamanda savunma makamının itibarını ve yargı içerisindeki kurucu rolünü de sarsmaktadır.

darenin Takdir Yetkisinin Sınırı Olarak Ölçülülük ve Kamu Yararı Dengesi dare, düzenleyici i lemler tesis ederken geni bir takdir yetkisine sahip olsa da, bu yetki hukuk devleti ilkesi ve temel hakların korunması amacıyla "ölçülülük" süzgecinden geçmek zorundadır. Ölçülülük ilkesi; elverililik, gereklilik ve orantılılık alt ilkelerinden oluşur. 2026 CMK Tarifesi, bu üç kriter bakımından da sakattır. Kamu yararı, savunma hakkının herkes için eri ilebilir kılınmasını gerektirir; ancak bu amaç, avukatların eme inin sömürülmesi pahasına gerçekleştirilemez.

Anayasa Mahkemesi'nin 30.04.2024 tarihli, 2020/36166 sayılı kararında ölçülülük ilkesi tanımlanırken; *"bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir"* denilmiştir. Mevcut tarifede ise *"kamu yararı"* ile *"avukatın mülkiyet hakkı"* arasındaki denge, avukat aleyhine katlanılamaz bir şekilde bozulmuştur.

darenin düşük ücret politikası, bütçe disiplini veya kamu kaynaklarının korunması argümanına dayandırılrsa da, hiçbir mali gerekçe bir temel hakkın özünü zedeleyemez. Danıştay 13. Dairesi'nin 26.09.2022 tarihli kararında belirtildiği üzere, idari tarifelerin "içtihatlar açısından orantısız maliyetlere sebep olmaması gerekmektedir." Avukatlık mesleği açısından bakıldığında, 2026 yılındaki vergi yükü, %20 KDV oranı ve her geçen gün artan ofis giderleri karşısında 4.027 TL'lik bir ücret, avukat için bir "kazanç" değil, her görevlendirmede cebinden harcama yapmasını gerektiren bir "mali külfet" niteliindedir. Bu durum, idari iktidarın orantılılık ilkesini ihlal ettiğinin en somut kanıtıdır. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi'nin mülkiyet hakkına dair yerleşik içtihatlarında vurgulanan "adil denge" kriteri, 2026 Tarifesi ile tamamen ortadan kalkmıştır. AYM'nin 30.04.2024 tarihli kararında belirtildiği üzere; "mülkiyet hakkının korunması ile kamunun yararı arasında olması gereken adil dengenin bozulduğu" durumlarda ihlal kaçınılmazdır. Avukata yüklenen bu mali külfet, savunma hizmetinin sürdürülebilirliğini imkansız kılmaktadır. Daire, takdir yetkisini kullanırken savunma makamının ekonomik bağımsızlığını korumakla da yükümlüdür. Zira ekonomik olarak idareye veya düşük ücretlere mahkum edilmiş bir savunma makamının, silahların emtiyası ilkesi çerçevesinde etkin bir savunma yapması beklenemez. Bu bağlamda, dava konusu tarife, kamu yararını gerçekleştirmekten ziyade, savunma hakkının içeriğini boşaltan ve avukatlık mesleğini ekonomik bir çıkmaza sürükleyen bir nitelik arz etmektedir. Düşük Ücret Politikasının Hak Arama Hürriyeti ve Savunmanın Etkinliği Üzerindeki Tahrip Edici Etkisi Savunma hakkı, sadece kağıt üzerinde tanınan bir imkan değil, fiilen ve etkili şekilde kullanılabilen bir hak olmalıdır. 2026 CMK Tarifesi ile dayatılan düşük ücretler, bu hakkın etkinliğini doğrudan tehdit etmektedir. Avukatın, bir dosya için harcadığı emek, zaman ve diğer maliyetlerin, mesleki özen ve dikkat gerektiren savunma faaliyetinin niteliğini zamanla azaltma riski taşımaktadır. Danıştay 13. Dairesi'nin 10.11.2022 tarihli, E. 2017/1008, K. 2022/4144 sayılı kararında vurgulandığı üzere; "hak arama özgürlüğünün temel unsurlarından biri mahkemeye erişim hakkıdır" ve vekalet ücretlerinin yüksekliği veya düşüklüğü bu erişimi doğrudan etkiler.

CMK sisteminde ise ücretlerin aşırı düşük tutulması, avukatların bu sistemden çekilmesine veya sistemin sadece mesleğe yeni başlayan, tecrübe kazanmaya çalışan sınırlı bir kesim tarafından yürütülmesine yol açarak, üpheli ve sanıkların *"nitelikli hukuki yardıma erişim"* hakkını zedelemektedir. Yargılama sürelerinin uzunluğu dikkate alındığında, 2026 yılında ödenen brüt bir ücretin, 3-4 yıl sürecek bir davanın tüm amaçlarını kapsamaması, avukatı uzun süreli bir angaryaya mahkum etmektedir. Danıştay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2018/850, K. 2022/2408 sayılı kararında belirtildiği gibi, ücretler belirlenirken "avukatın emek ve mesaisinin göz ardı edilmesine" yol açılmamalıdır. Bir aşırı ceza dosyasında yıllarca süren duruşmalar, keşifler, cezaevi görüşmeleri ve kanun yolu başvuruları düşünüldüğünde, tarifenin öngördüğü rakamların sembolik bir "harcırah" düzeyine bile ulaşmadığı görülmektedir. Bu durum, savunma makamını yargının "figüranı" haline getirmekte ve adil yargılanma hakkının en önemli güvencesi olan müdafî yardımını etkili bir prosedüre indirgemektedir.

Sonuç olarak, 2026 yılı CMK Tarifesi, sadece ekonomik bir düzenleme değil, savunma hakkının ve ekonomik ve mülkiyete dair hakların özünü yönelik idari bir müdahaledir. Danıştay 13. Dairesi'nin 17.03.2025 tarihli kararında altı çizildiği üzere, idari iktidarın "ekonomik gerçeklerle uyumlu olması" ve "orantısız maliyetlere sebep olmaması" birer hukuk devleti gerekliliğidir. Avukatın emeklerini de ersizleştiren, mülkiyet hakkını ihlal eden ve savunma makamının ekonomik sürdürülebilirliğini yok eden bu tarife yapısı, hukuk devleti ilkesiyle

ba da mamaktadır. Trabzon Barosu olarak, meslekta larımızın eme inin onurunu ve vatanda larımızın nitelikli savunma hakkını korumak adına, bu ölçüsüz ve hukuka aykırı düzenlemenin iptali için her türlü hukuki argümanı ileri sürmekteyiz. darenin "kamu hizmeti" perdesi arkasına sı narak avukatlık eme ini bir angarya haline getirmesi, demokratik bir hukuk düzeninde kabul edilemez.

HAKLI BEKLENTİ KAVRAMI VE BU KONUDA DARENİN SORUMLULU ĞU

Kamu hukukunda hakkın varlığı, niteli ği, konusu, sınırları, kullanılmalığı, kazanılma ve kaybedilme durumlarına ili kin özel hukukta bulunan görü lere rastlanmasa da Hakkın kamu hukukunda görünümünün sadece temel hak ve hürriyetlerle sınırlı kalması, bu sınıflandırma dı nda yer alan konuların mesnet bulmasında zorlu a sebep olmaktadır. Haklı beklenti kamu hakkında bir hak olarak kabul edilmelidir.

Avrupa Birli ği Adalet Divanı kararlarında, idarenin bir tasarrufuna ba lı olarak haklı beklentiye sahip olan bireyin, hukuk düzeni tarafından korunması gereken bir subjektif hakkın bulundu ğu belirtilmektedir. Subjektif kamu hakkı, bireyin bir hukuki i lemde ya da hukuki bir durumdan kaynaklanan ve idareden bazı taleplerde bulunmasını sa layan haktır.

"Uygulanabilir yasal bir hakla aynı anlama gelmese de kamu hukukunda korunabilecek makul bir varsayım üzerine kurulmu ğu bir beklentidir. Bir vatanda ın iddiası iel belli bir ekilde ele alınacak makul bir temel üzerine kurulmu ğu bir beklentiden kendisini mahrum bırakan bir karar kar ı koymasını mümkün kılar."(Behluli Davasında Temyiz mahkemesi (Court Of Appeal)

Haklı beklentiye, Fransız hukuk sisteminde yer alan hak yaratan (**creating rights**) idari i lem olarak de ğil, birey lehine olumlu bir idari i lem olarak kabul etmek daha yerinde bir tespit olarak de ğerlendirmektedir.

Haklı beklentinin idare hukukunda hukukun genel ilkesi olarak kabulü yalnızca bireylerin menfaatine olmayıp aynı zamanda ciddi anlamda idarenin de menfaatindedir. Bu önerme üç noktada açıklanmaktadır;

i-Birincisi, idarenin hiçbir yaptırım uygulamaksızın beyanlarından dönme özgürlü ğü olursa veya dönerse güvenilir olarak algılanması mümkün de ğildir. Haklı beklentilerin korunması yetkililere güven duyulmasını sa lar ve bunun kar ılı nda da bireylerin yönetime katılımları, birlikte hareket etmeleri ve uyumlu olmaları te vik edilir.

ii- ikincisi, beklentilerin yıkılmasının yarataca ğı yükümlülükten kaçınmak amacıyla kamu görevlilerinin daha do ru ve nitelikli bilgi vermesi ve hizmet etmesi sa lanır. Avukatlık mesle ği açısından ise zaten sorumlulu ğu a ırla tırılan CMK avukatlık hizmetleri açısından kalitenin artmasına sebep olur.

ii-Üçüncüsü, haklı beklentilerin korunması politikalarının çok ani de ği tirilmesini gerektirir. Politika de ği ikli inden etkilenenlere yeterli uyarı verilmeli veya geçi önlemleri alınmalıdır. Bu durum aynı zamanda bireylerin idareye olan i birli ğini ve riayetini artırır.

Beklenen hak, bir hakkın kazanılabilmesi için gereken artların gerçeikle mesine ra men etkinlik unsurlarının tamamlanmamı olmasından dolayı hak sahibinin bekleme yönünde hukuken korunan bir menfaati olarak tanımlanmı tır.

Haklı beklentinin korunması ilkesi, hukuk devleti teorisinin bir parçası olarak görülmektedir.

dari yargıda ölçülülük ilkesi, idarenin takdir yetkisinin kullanılmasında temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılmasında kolluk i lemlerinde ve disiplin hukukunda ba vurulan ilkedir.

Haklı beklentinin korunması gereklili ine ili kin dayanaklardan biri de e itlik ilkesidir. Geçmi tecrübeler, mesleki uygulamalar arasındaki kıyaslama, beklentinin tayininde çok önemlidir ve yerle mi geçmi davranı lar hakkında elde edilen bilgi aynı ko ulların geçerli olması halinde bu davranı ların tekrar edilece ini varsaymanın temelidir.

YUK M. 27 KAPSAMINDA TELAF S GÜÇ ZARARLAR VE YÜRÜTMEY DURDURMA TALEB GEREKÇELER

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, idari i lemin uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararların do ması ve idari i lemin açıkça hukuka aykırı olması artlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilir. Dava konusu 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi, hem ihdas edili indeki usuli hatalar hem de içeri indeki maddi yetersizlikler nedeniyle "açıkça hukuka aykırı" oldu u gibi, yürürlükte kaldı ı her gün avukatlık mesle inin ekonomik temellerini sarsmakta ve savunma hakkını telafisi imkânsız bir yıkıma sürüklemektedir. Enflasyonist Ortamda Maktu Ücretlerin Geri Dönülemez ekilde De er Kaybetmesi ve Ekonomik Yıkım 2026 yılı CMK Ücret Tarifesi ile belirlenen maktu tutarlar, Türkiye'nin içinde bulundu u yüksek enflasyonist ortam ve artan i letme giderleri kar ısında avukatın eme ini korumaktan tamamen uzaktır. Bir idari i lemin hukuka uygun kabul edilebilmesi için, düzenledi i alanın ekonomik gerçeklikleriyle kopuk olmaması gerekir. Danı tay 13. Dairesi'nin 17.03.2025 tarihli, E. 2025/210, K. 2025/1230 sayılı kararında isabetle belirtildi i üzere; "tâlî nitelikteki geçi hakkı ücretlerine yönelik olarak yapılacak belirlemelerin ölçülü olması ve i letmeciler açısından orantısız maliyetlere sebep olmaması gerekmektedir." Bu içtihat, idarenin belirledi i tarifelerin "ölçülü olması" ve "orantısız maliyetlere sebep olmaması" gerekti ini bir hukuk devleti standardı olarak belirlemi tir. Somut olayda, soru turma evresi için öngörülen 4.027,00 TL veya asliye ceza mahkemeleri için belirlenen 6.904,00 TL gibi rakamlar, avukatın ofis kirası, personel gideri, ula ım maliyeti ve mesleki sigorta primleri gibi zorunlu giderleri dahi kar ılamaktan acizdir.

Avukatın sundu u hizmetin kar ılı nda elde edece i ücret, Anayasa'nın 35. Maddesi kapsamında "mülkiyet hakkı" koruması altındadır. Anayasa Mahkemesi, 30.04.2024 tarihli ve 2020/36166 ba vuru numaralı kararında mülkiyet hakkının kapsamını u ekilde çizmi tir: "*Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı mevcut mal, mülk ve varlıkları koruyan bir güvencedir... bir ekonomik de er veya icrası mümkün bir alaca ı elde etmeye yönelik me ru bir beklenti Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir.*" CMK kapsamında görevlendirilen avukatın, eme inin kar ılı nda asgari ya am standartlarını ve mesleki sürdürülebilirli ini sa layacak bir ücret elde etmesi "me ru bir beklentidir." Ancak dava konusu tarife, bu beklentiyi yok ederek mülkiyet hakkına ölçsüz bir müdahalede bulunmaktadır. Teknik bir kıyaslama yapıldı ında durumun vahameti daha net ortaya çıkmaktadır. 2026 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi (AAÜT) ile CMK Tarifesi arasındaki makas, tarihin en yüksek seviyesine ula mı tır. Örne in, bir asliye ceza mahkemesinde özel vekaletname ile takip edilen bir dava için AAÜT uyarınca belirlenen asgari ücret ile CMK Tarifesi'ndeki 6.904,00 TL arasındaki fahi fark, "e it i e e it ücret" ilkesini ve mülkiyet hakkını ihlal etmektedir. Danı tay 8. Dairesi'nin 05.04.2022 tarihli, E. 2018/850, K. 2022/2408 sayılı kararında vurgulandı ı üzere, tarifeler belirlenirken "avukatların davanın görümü sırasında harcadı ı çaba, gayret ve eme inin kar ılı ı" esas alınmalıdır. Mevcut tarifede ise avukatın eme i, brüt rakamlar üzerinden vergi yükü (KDV, stopaj, gelir vergisi) altında ezilmekte, neticede avukatın eline geçen tutar sembolik bir "harcırah" seviyesinin dahi altına inmektedir. Bu durum, avukatın mülkiyet hakkını sistematik bir ekilde ihlal etmekte ve telafisi güç bir ekonomik yıkım yaratmaktadır.

Savunma Hakkının Kısıtlanması Nedeniyle Olu acak Sistemik Riskler ve Kamu Düzeni CMK ücretlerinin dü üklü ü sadece avukatın bireysel refahını de il, do rudan kamu düzenini ve adil

yargılanma hakkını ilgilendirmektedir. Savunma makamının ekonomik olarak çökertilmesi, "silahların e itli i" ilkesini ka ıt üzerinde bırakan bir uygulamadır. Danı tay 6. Dairesi'nin 16.02.2021 tarihli, E. 2021/578, K. 2021/1977 sayılı kararında belirtildi i üzere, mali yüklerin a ırlı ı "hak arama özgürlü ünü ve mahkemeye eri im hakkını kullanan davacının, kullandı ı bu hak nedeniyle ola an dı ı a ırlıkta bir mali yük altına girmesi sonucunu do uraca ı" için hukuka aykırıdır. Bu mantık tersinden i letildi inde; kamu hizmeti sunan avukata, sundu u hizmetin maliyetinin altında bir ücret dayatılması, avukatın "mahkemeye eri im" ve "savunma yapma" iradesini sakatlamaktadır.

Dü ük ücretler nedeniyle tecrübeli avukatların CMK sisteminden çekilmesi, sistemin sadece mesle e yeni ba layan ve ekonomik kaygıları en üst düzeyde olan meslekta lar üzerinden yürütmesine yol açmaktadır. Bu durum, üpheli ve sanıkların "nitelikli hukuki yardıma eri im" hakkını zedeleyerek sistemik bir risk olu turmaktadır. Anayasa Mahkemesi'nin 07.11.2013 tarihli ve 2012/791 ba vuru numaralı kararında vurguladı ı "kamu yararının gerekleri ile bireyin hakları arasında kurulmaya çalı ılan adil dengeyi bozacak ekilde birey aleyhine katlanılması zor külfetler yüklenmemi olması gerekir" ilkesi burada tam anlamıyla ihlal edilmektedir. Devletin sosyal hukuk devleti ilkesi gere i sa laması gereken ücretsiz müdafilik hizmetinin maliyeti, avukatın sırtına bir "angarya" olarak yüklenmi tir. Yargılamaların ortalama 3-4 yıl sürdü ü gerçe i kar ısında, 2026 yılında ödenen bir maktu ücretin, davanın tüm a amalarını (soru turma, kovu turma, istinaf, temyiz) kapsaması, avukatı yıllarca sürecek bir belirsizli e ve ekonomik kayba mahkum etmektedir. Bu süreçte enflasyon kar ısında eriyen ücret, hizmetin sonunda de ersiz bir ka ıt parçasına dönü mektedir. Bu durum, savunma hakkının etkinli ini ortadan kaldırmakta ve yargılamanın sıhhatini bozmaktadır. Dolayısıyla yürütmenin durdurulması kararı, sadece avukatların haklarını de il, aynı zamanda kamu düzenini ve adalet mekanizmasının i lerli ini korumak için elzemdir.

Osmaniye Barosu Ba kanlı ın'nın Avukatlık Kanunu m. 76 Uyarınca Hukuk Devletini Koruma Misyonu ve ptal Talebinin Haklılı ı 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76. maddesi, barolara "hukukun üstünlü ünü ve insan haklarını savunmak ve korumak" görevini yüklemi tir. Osmaniye Barosu olarak huzurdaki davayı açmaktaki temel gayemiz, sadece meslekta larımızın ekonomik haklarını savunmak de il, aynı zamanda hukuk devletinin sacaya ı olan savunma makamının onurunu ve i levselli ini korumaktır. Anayasa Mahkemesi'nin 08.01.2020 tarihli ve 2015/13099 ba vuru numaralı kararında belirtildi i üzere; "ekonomik bir de erinin oldu u ku kusuz olan bu otoparkın i letilmesinin ba vurucu yönünden Anayasa'nın 35. maddesi anlamında mülk te kil etti i ortadadır." Benzer ekilde, avukatın hukuki bilgisini ve eme ini tahsis ederek yürüttü ü CMK görevi de Anayasal anlamda korunması gereken bir "mülk" ve "emek" de eridir.

darenin düzenleyici i lem tesis ederken sahip oldu u takdir yetkisi sınırsız de ildir. Bu yetki, "ölçülülük", "kamu yararı" ve "ekonomik gerçeklik" ilkeleriyle sınırlandırılmı tir. Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu'nun 05.11.2020 tarihli, E. 2020/750, K. 2020/2161 sayılı kararında da i aret edildi i üzere, taraflara "ölçüsüz bir yükümlülük getirilmesine yol açacak" düzenlemeler hukuka aykırıdır. 2026 CMK Tarifesi, avukata yükledi i a ır sorumluluk ve mesleki risk ile buna kar ılıklı öngördü ü trajikomik ücretler arasındaki dengesizlik nedeniyle ölçülülük ilkesini açıkça çi nemektedir.

Netice itibarıyla, dava konusu tarifenin uygulanmaya devam etmesi, her geçen gün binlerce avukatın eme inin sömürülmesine, ofislerini kapatma noktasına gelmesine ve savunma hakkının niteliksizle mesine neden olmaktadır. YUK m. 27'de aranan "telafisi güç zarar" artı, avukatın elinden alınan zamanın, eme in ve ekonomik de erin geri döndürülemez olması nedeniyle fazlasıyla gerçekle mi tir. Hukuk devletinin onurunu ve savunma mesle inin gelece ini

korumak adına, açıkça hukuka aykırı olan bu i lemin yürütmesinin durdurulması bir zorunluluktur.

NET CE VE STEM :

Yukarıda ayrıntılarıyla açıklanan ve mahkemenizce re'sen gözetilecek nedenlerle;

08.01.2026 tarihli ve 33131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Ceza Muhakemesi Kanunu Gere ince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere li kin 2026 Yılı Tarifesi"nin, uygulanması hâlinde telafisi güç zararlar do uraca ı ve açıkça hukuka aykırı oldu u anla ıldı ından, 2577 sayılı YUK m. 27 uyarınca **YÜRÜTMES N N DURDURULMASINA,**

1.Hukuka, hakkaniyete, mülkiyet hakkına ve angarya yasa ına aykırı olan dava konusu 08.01.2026 tarihli ve 33131 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Ceza Muhakemesi Kanunu Gere ince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere li kin **2026 YILI TAR FES N N PTAL NE,**

2. Yargılama giderleri ile vekâlet ücretinin davalı idare üzerinde bırakılmasına karar verilmesini, Osmaniye Barosu Ba kanlı ı adına saygıyla talep ederiz.13/02/2026

Davacı Osmaniye Barosu Ba kanlı ı

Vekili

Av. Hüseyin ahin